

NATEČAJ ZA SREDNJEŠOLCE IN MLADE OD 18 DO 25 LET

V okviru organizacije **14. Parlamenta mladih Savskega bazena** (Parlament mladih), ki bo potekal v oktobru 2026 v Republiki Srbiji, Mednarodna komisija za Savski bazen (Savska komisija) razpisuje natečaj pod geslom:

»REKE NAM ŠEPETAJO. ALI JIH RAZUMEMO?«

Pravila natečaja

1. Sodelovanje

Na natečaju lahko sodelujejo skupine mladih iz držav članic Savske komisije (Bosna in Hercegovina, Republika Hrvaška, Republika Slovenija in Republika Srbija), in sicer:

- **Skupine srednješolcev** - vsaka srednja šola lahko sodeluje z enim ali več skupinami učencev na čelu z mentorjem (profesorjem). Število članov skupine je 5 učencev. Vsak učenec je lahko član samo ene skupine, medtem, ko mentor lahko vodi več skupin.
- **Skupine mladih med 18. in 25. letom** - število članov skupine je omejeno na 2-5 oseb, ki so zaključili srednjo šolo. Vsaka oseba je lahko član samo ene skupine.

Vsaka skupina lahko sodeluje na natečaju samo z eno prijavo.

2. Letošnja tema

Letošnji Parlament mladih se osredotoča na ekološko stanje voda in pomen ohranjanja zdravih vodnih ekosistemov za naravo in družbo.

Reke, potoki in jezera so več kot le voda:

- so dom številnim rastlinskim in živalskim vrstam,
- so vir pitne vode,
- podpirajo kmetijstvo, gospodarstvo, turizem in rekreacijo,
- oblikujejo kakovost življenja v naših skupnostih.

Če je kakovost vode slaba, se ekosistemi porušijo, izgublja se biotska raznovrstnost, prizadete pa so tudi skupnosti in gospodarstvo. Razumevanje dejavnikov, ki vplivajo na vodo – in načinov, kako jo lahko zaščitimo – je ključno za trajnostno prihodnost.

Letošnja tema temelji na **Okvirni direktivi EU o vodah (WFD, 2000/60/EK)** – ključnem evropskem dokumentu za upravljanje voda. Direktiva spodbuja celostni pristop k upravljanju voda na ravni porečij oz. povodij, z glavnim ciljem – doseči dobro ekološko in dobro kemijsko stanje vseh voda.

Z natečajem želimo spodbuditi mlade, da bolje razumejo pomen dobrega ekološkega stanja voda in razmislijo, kako lahko tudi sami prispevajo k izboljšanju obstoječega stanja ter ohranjanju vodnih virov za prihodnje generacije.

3. Naloga

Raziščite resničen problem, ki je povezan z vodo, v svojem lokalnem okolju.

Vprašajte se:

- Kakšno je stanje reke (ali jezera) na vašem območju – kaj nam »sporoča«?
- Kaj ogroža njeno zdravje?
- Kaj lahko storimo za izboljšanje njenega stanja?

Nato predlagajte jasno, ustvarjalno in izvedljivo rešitev.

4. Format

VIDEO

Pripravite video v dolžini največ 5 minut v obliki mini dokumentarca ali pripovedovanja zgodbe na enem izmed uradnih jezikov Savske komisije, s podnapisi v angleščini.

👉 Prikažite problem. Povejte zgodbo. Predlagajte rešitev.

ANALITIČNO DELO

Napišite »policy brief« – analizo s predlogom rešitve, ki obsega največ 3 strani z dodatkom infografike (plakata), s katero boste vizualno prikazali probleme, posledice in rešitve.

👉 Prikažite problem. Analizirajte vzroke. Predlagajte ukrepe.

5. Prijave na natečaj

Skupine se na tekmovanje prijavijo po elektronski pošti na naslov isrbc@savacommission.org do **27.5.2026**, tako, da pošljejo svoje izdelke in izpolnjeno priloženo prijavnico, v enem od uradnih jezikov Savske komisije ali v angleškem jeziku. Prijavnica dostavite v tekstualni obliki (DOCX/DOC).

6. Izbira najboljših izdelkov

Strokovna ocenjevalna komisija bo pregledala in ocenila vse prispele prispevke.

Iščemo ideje, ki so:

- ✓ Relevantne – jasno povezane s stanjem voda in Okvirno direktivo o vodah (WFD)
- ✓ Pronicljive – kažejo razumevanje problema
- ✓ Praktične – realne in izvedljive
- ✓ Kreativne – zanimive in izvirne
- ✓ Jasne – dobro strukturirane in lahko razumljive

Med prijavami skupin srednješolcev bo komisija iz vsake države izbrala po **dva najboljša izdelka (skupaj 8 skupin)**, med prijavami skupin mladih, starih od 18 do 25 let, pa bo izbrala **skupaj dva najboljša izdelka (2 skupini)**.

Vse skupine bodo povabljene, da svoje delo predstavijo na spletni delavnici, ki bo potekala 1. 6. 2026 v okviru obeleževanja Dneva Save. Udeležba na spletni delavnici ni obvezna in ni pogoj za sodelovanje na natečaju, vendar je zaželeno, da se odzove čim več skupin.

7. Nagrada

Osem skupin učencev srednjih šol (po dve iz vsake države v Savskem bazenu) in dve skupini mladih v dobi od 18 do 25 let, katerih izdelki bodo ocenjeni kot najboljši, bodo za nagrado povabljeni, da sodelujejo na 14. Parlamentu mladih, ki bo potekalo predvideno v oktobru 2026 v Sremski Mitrovici (Republika Srbija). Savska komisija bo organizirala in krila stroške potovanja, nastanitve in prehrane za izbrane skupine.

Po zaključku Parlamenta mladih bo Savska komisija na spletnih straneh Parlamenta mladih (<http://sava-youthparliament.com/>) in Savske komisije (www.savacommission.org) objavila izdelke, s katerimi so skupine sodelovale na natečaju.

8. Povzetek rokov

- Sprejemanje izdelkov- do 27.05.2026
- Spletna delavnica in predstavitev izdelkov 01.06.2026
- Objava rezultatov natečaja - 30.08.2026 *(na spletnih straneh Savske komisije in Parlamenta mladih)*
- 14. Parlament mladih - oktober 2026 *(dvodnevni dogodek)*

9. Dodatne informacije

Več informacij o natečaju lahko dobite pri Samu Grošlju, tel: +385-(0)1 488 69 60, e-mail: isrbc@savacommission.org)

10. Avtorske pravice

Savska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za kakršne koli spore v zvezi z lastništvom oziroma avtorskimi pravicami nad izdelki, ki jih udeleženci pošljejo Savski komisiji za sodelovanje na natečaju. S sodelovanjem na tem natečaju se udeleženci strinjajo, da se njihova dela lahko javno predstavijo izključno v promocijske in nekomercialne namene.

Po zaključku zasedanja Parlamenta mladih bo Savska komisija na spletnih straneh Parlamenta mladih (<http://sava-youthparliament.com/>) objavila dela, ki bodo razglašena za najboljša.

-
- Ste pripravljeni prisluhniti rekam?
 - Zberite ekipo
 - Izberite format
 - Svoje ideje spremenite v resničen vpliv

Reke šepetajo. Čas je, da odgovorimo.

Osnovne informacije o Mednarodni komisiji za Savski bazen in Parlamentu mladih

Mednarodna komisija za Savski bazen (Savska komisija) je mednarodna organizacija ustanovljena leta 2005 z namenom koordinacije izvajanja „Okvirnega sporazuma o Savskem bazenu“, kamor vlaga velike napore in je pri doseganju tega cilja že dosegla velik napredek.

Okvirni sporazum o Savskem bazenu je mednarodna pogodba, ki predstavlja okvir za sodelovanje držav v Savskem bazenu (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Srbija in Slovenija), v cilju trajnostne rabe, zaščite in upravljanja z vodnimi viri v Savskem bazenu ter ustvarjanju pogojev za trajnostni razvoj regije.

S ciljem promocije izrednih ekoloških vrednostih in gospodarskih potencialov v Savskem bazenu, kot tudi krepitvi zavesti o potrebi po prekomejnem sodelovanju ter ustvarjanju pogojev za trajnostni razvoj regije, je bil leta 2007 **1. junij uradno proglašen za Dan reke Save**. Od takrat se Dan reke Save vsako leto obeležuje z nizom aktivnosti v vseh državah v sodelovanju med Savsko komisijo z ministrstvi iz Savskih držav, ki so vključena v delo Savske komisije, kot tudi v partnerstvu z drugim organizacijam iz vseh štirih Savskih držav.

Parlament mladih je ustrezna institucionalna oblika dela mladih in z mladimi, kateremu je glavni cilj poglobljeno sodelovanje dijakov srednjih šol iz Savskih držav, jačanje zavesti mlade populacije o izrednih ekoloških vrednostih in potencialih Savskega bazena, kot tudi o možnostih izkoriščanja teh potencialov ob istočasni zaščiti ekoloških vrednostih.

Do sedaj je bilo organizirano že dvanajst Parlamentov mladih, prvi v Naravnem parku Lonjsko polje (HR) leta 2012, drugi v Posebnem naravnem rezervatu Zasavica (RS) leta 2013, tretji v Ljubljani (SI) leta 2013, četrti v Bihaču (BA) 2015, peti v Lonjskem polju (HR), šesti v Beogradu (RS) leta 2017, sedmi v Bohinju (SI) leta 2018, osmi v Kumrovcu (HR) leta 2019, 9. v Banja Luki (BA) leta 2021, 10. v Beogradu (RS) leta 2022, 11. v Ljubljani (SI) leta 2023, 12. v Slavonskem Brodu (HR) leta 2024 ter 13. v Gradiški (BA).

Več informacij je dostopno na www.savacommission.org, <http://sava-youthparliament.com/> in www.facebook.com/SavaYouth.